

Eduskunnan talousvaliokunta (TaV)

Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2017/1129 muuttamisesta, direktiiviksi direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta ja asetukseksi asetuksen (EU) 2016/1011 muuttamisesta (esiteasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin ja vertailuarvoasetuksen muutokset COVID-19-pandemiaan vastaamiseksi)

FA kannattaa valtioneuvoston kantaa lukuun ottamatta sijoitustutkimuksen kannustinkieltoa

Finanssiala ry (jatkossa FA) kiittää mahdollisuudesta lausua u-kirjelmästä komission ehdotuksiin esiteasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin ja vertailuarvoasetuksen muutoksista, joiden tarkoituksena on vastata COVID-19-pandemiaan.

FA kannattaa muutoksia, joiden tavoitteena on pyrkiä auttamaan EU:n yrityksiä saamaan erityisesti oman pääoman ehtoista markkinarahoitusta helpommin ja edullisemmin. Komission esitykset ovat osa EU:n pääomamarkkinoiden elvytystä, ja FA pitää tavoitetta erittäin tärkeänä. Erityisesti muutosehdotukset, joilla pyritään vähentämään sijoituspalveluiden tarjoajien ja yritysten hallinnollista taakkaa, ovat erittäin tervetulleita. Koska muutokset on tarkoitus saada voimaan pikaisesti, esitykset ovat suppeita, eivätkä ne ratkaise kaikkia markkinoilla havaittuja epäkohtia. Ensi vuonna odotettavissa olevassa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin laajemmassa uudelleentarkastelussa tulee puuttua niihin epäkohtiin, joihin tässä yhteydessä ei ole mahdollista puuttua.

FA kannattaa valtioneuvoston kantaa esitettyihin muutoksiin lukuun ottamatta kantaa sijoitustutkimuksen kannustinkieltoa koskevaan esitykseen, jonka osalta FA katsoo komission esityksen olevan soveltamisalaltaan liian suppea. Lisäksi FA haluaa esittää joitakin yksityiskohtaisia tarkennuksia valtioneuvoston kantaan rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviä koskevan ehdotuksen osalta.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi

Pk-yritysten sijoitustutkimuksen kannustinkielto

FA pitää hyvänä asiana sitä, että sijoitustutkimuksen kannustinkieltoa koskevaa sääntelyä tarkastellaan uudelleen, jotta sijoitustutkimus etenkin pienten - ja keskisuurten yritysten osalta lisääntyisi. FA ei kuitenkaan kannata sitä, että nyt esitetyt muutokset koskisivat rajoitetusti vain pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Näkemyksemme mukaan muutokset kannustinkieltoon tulisi koskea kaikkia yrityksiä niiden koosta riippumatta.

Yrityksen kokoon perustuvat kaksi eri hinnoittelumallia on käytännössä monimutkainen sekä sijoituspalvelun tarjoajalle että asiakkaalle ja on omiaan aiheuttamaan väärinymmärrystä ja sekaannusta asiakkaiden kesken. Esitetty malli lisääisi asiakassuhteiden, sopimusten ja kaupankäynnin monimutkaisuutta, mutta se ei kuitenkaan parantaisi kannustimia pienten yhtiöiden analysoimiseksi. Esitetty

toimintatapa suosii lisäksi suuria kansainvälisiä toimijoita, joilla on tarjota maailmanlaajuisia tutkimustietoja. Pienempien paikallisten toimijoiden myyntivaltti on ollut laaja paikallinen tutkimus myös pienistä ja keskisuurista yrityksistä. Suuret kansainväliset pankit puolestaan tutkivat tyypillisesti vain suuria yhtiöitä kaikilta markkinoilta. Jos vain suurista yhtiöistä maksetaan erikseen hinnoiteltavan tutkimuspaketin muodossa, on luonnollista, että tutkimus helposti ostettaisiin niiltä toimijoilta, joilta saa yhdellä kertaa suurten yhtiöiden tutkimuksen maailmanlaajuisena.

Paperimuotoisen tiedonantotavan oletuksen poistaminen

FA kannattaa muutosta ja pitää erittäin tärkeänä sitä, että se koskee kaikkia asiakasryhmiä, myös vähittäissijoittajia. Esitys tukee vahvasti myös kestävä kehityksen sekä digitalisaation tavoitteita.

Komission esityksessä kuitenkin todetaan, että vähittäisasiakkaiden pitää halutessaan saada informaatio myös paperisena, eikä tästä saa periä maksua. Suomessa on laajasti käytössä verkkopankkipalvelut, joista peritään asiakkaalta yleensä kuukausikohtaista maksua tai asiakkaalta on saatettu periä erillistä maksua raportoinnista. Sijoituspalveluita koskevassa lainsäädännössä ei ole aikaisemmin otettu kantaa informaation antamista koskevan palveluiden hinnoitteluun. Mikäli asiakkaan tulee saada paperilla toimitettavat tiedot ilmaiseksi, saattaa se ohjata tarpeettomasti valitsemaan paperikanavan, joka on vastoin uudistuksen tavoitetta eli siirtymistä laajasti sähköiseen kestävä kehitystä tukevaan asiointiin. Tämä tarkoittaisi myös käytännössä sitä, että sähköisen asioinnin valinneet asiakkaat maksaisivat palvelumaksujen muodossa myös niiden asiakkaiden raportoinnin, jotka ovat valinneet sen paperisena. Tämän vuoksi esitämme, että paperisena toimitettavasta informaatiosta voitaisiin periä kohtuullinen maksu.

Tuotehallinta ja -valvonta

FA katsoo, että komission esitys siitä, että ns. make-whole -lausekkeiset velkakirjat rajattaisiin tuotehallintasääntöjen ulkopuolelle, on lähtökohtaisesti kannatettava. FA kuitenkin esittää, että kattavuutta laajennettaisiin ja kaikki yksinkertaiset joukkovelkakirjalainat ja muut yksinkertaiset rahoitusvälineet rajattaisiin tuotehallintasääntelyn ulkopuolelle.

Kaupparaportointi

FA kannattaa ns. best execution -raportoinnin väliaikaista poistamista ja raporttien tarpeellisuuden selvittämistä jatkossa. Raporttien tekijöiden seurannasta on selvinnyt, että raportteja luetaan harvoin ja niiden laatiminen on ollut käytännössä haastavaa ja hallinnollisesti raskasta. Samassa raportointivelvoitteita tulisi tarkastella laajemminkin, kuten myös RTS 28:n osalta, jotka on myös koettu markkinoilla tarpeettomiksi.

Kuluja ja liitännäisiä kustannuksia koskeva raportointi

FA kannattaa raportoinnin helpottamista ammattimaisten asiakkaiden osalta. Ammattimaiset asiakkaat eivät koe automaattisesti tarvitsevansa kaikkea nyt raportoitua tietoa, koska niiden oma mahdollisuus selvittää ja ymmärtää

tarvitsemansa tiedot ovat hyvällä tasolla. Komission esitys vaati kuitenkin selvennystä sen suhteen, mitkä kaikki raportit ja toimenpiteet esitetään poistettavaksi.

FA ei yhdy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että ammattimaisella sijoittajalla tulisi oletusarvoisesti säilyä oikeus pysyä raportoinnin piirissä ja että raportoinnin ulkopuolelle jättäytyminen vaatisi erillisen ilmoituksen. FA kannattaa asiassa komission esittämää lähestymistapaa, jossa ammattimaisten asiakkaiden tulee niin halutessaan nimenomaisesti hakeutua raportoinnin piiriin, jos katsovat sitä tarvitsevan.

Tappioraportointi

Valtioneuvosto suhtautuu u-kirjelmässä varauksellisesti tappioraportointia koskeviin helpotuksiin, mutta hyväksyy ne kuitenkin vallitseva tilanne huomioiden. FA pitää komission esitystä ja perusteluita asiasta kannatettavana. Automaattinen tappioraportointi ei palvele asiakkaita, koska laskusuhdanteen aikaan asiakkaat kaipaavat usein henkilökohtaista näkemystä, mitä alentuneiden sijoitusomaisuuden osalta pitäisi jatkossa tehdä. Automaattiraportit saattavat jopa tarpeettomasti kannustaa asiakkaita myymään laskusuhdanteen aikana.

Voimaantuloaika

Voimaantuloajan osalta esityksessä ehdotetaan, että kansalliset lait tulisi saattaa voimaan 9 kk:n sisällä direktiivin voimaantulosta ja niitä pitäisi soveltaa 12 kk:n päästä direktiivin voimaantulosta, jolloin toimijoille jäisi 3 kk:n aika tehdä tarvittavat muutokset järjestelmiin. Erityisesti muutokset raportointivaatimuksiin merkitsevät järjestelmämuutoksia, joiden toteuttamiseen 3 kk on liian lyhyt aika. FA esittää, että lainsäädännön valmisteluun varattua 9 kk:n aikaa lyhennetään 3 kk:lla, jolloin toimijoille jäisi 3 kk:n pidempi aika tehdä tarvittavia muutoksia järjestelmiinsä.

Esiteasetus

FA kannattaa esiteasetukseen esitettäviä muutoksia, joiden tarkoituksena on keventää esitteen laatimista erityisellä suppeammalla elvytysesitteellä ja tekemällä muutoksia täydennyksiin ja esitteen käsittelyaikaan. Suppeampi esite merkitsee vähemmän työtä ja kuluja esitteen laativille yrityksille eli rahoituksen hakijoille toimijoille.

Vertailuarvoasetus

FA kannattaa esitettyjä muutoksia, joilla tähdätään rahoitusmarkkinoiden vakauden ja häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi LIBOR-koron päätyttyä julkisesti noteerattuna kriittisenä viitekorkona.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi